

ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ РОЗВИТОК У ПРОЦЕСІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 37.036:371.212:168.522

Тетяна Мельничук, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри культурології
Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ

ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ РОЗВИТОК У ПРОЦЕСІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті наведені результати дослідження загальних творчих здібностей студентів за методикою М.С. Янцура і їх розвиток у процесі культурно-просвітницької діяльності в університетах природоохоронного та аграрного профілю на прикладі участі студентів в творчих колективах.

Ключові слова: творча особистість, культурно-просвітницька діяльність, діагностика, рівні оцінювання, статистичний аналіз, анкетування, творчі здібності.

Рис. 2. Літ. 6.

Татьяна Мельничук, кандидат педагогических наук, доцент кафедры культурологии
Национального университета биоресурсов и природопользования Украины, г. Киев

ИССЛЕДОВАНИЕ ТВОРЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ СТУДЕНТОВ И ИХ РАЗВИТИЯ В ПРОЦЕССЕ КУЛЬТУРНО-ПРОСВЕТИТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье приведены результаты исследования общих творческих способностей студентов по методике М.С. Янцура и их развитие в процессе культурно-просветительской деятельности в университетах природоохоронного и аграрного профиля на примере участия студентов в творческих коллективах.

Ключевые слова: творческая личность, культурно-просветительская деятельность, диагностика, уровни оценивания, статистический анализ, анкетирование, творческие способности.

Tetyana Melnychuk, Ph.D. (Pedagogy), Docent of Cultural Studies Department
National University of Bioresources and Nature of Ukraine, Kyiv

THE STUDY OF CREATIVE TALENTS IN STUDENTS AND THEIR DEVELOPMENT IN THE PROCESS OF CULTURAL AND EDUCATIONAL ACTIVITY

In the article reviewed the results of the study of students' general creative talents done according to M.Yantsur's methodology and these talents development in the process of the cultural and educational activity at the universities of nature sciences and agrarian specialization on the example of students' participating in creative groups.

Keywords: a creative personality, a cultural and educational activity, diagnostics, scales of evaluation, statistic analysis, questionnaire, creative talents.

Вступ. Розглядаючи сьогодення як епоху розвитку творчої особистості, ми мусимо вести пошук нових педагогічних технологій, які сприяли б створенню середовища, що розвиває, навчає і виховує. Формування творчої особистості шляхом підсилення організаційно-виховної, культурно-просвітницької роботи серед студентів у новій національній моделі вищої освіти стало можливим у зв'язку з відродженням нації, розвитком національної самосвідомості, демократизацією і гуманізацією суспільства, поглибленням самоуправління народу. Основною метою виховання має бути набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування в молоді, незалежно від національної приналежності, рис громадянина України, духовності, художньо-

естетичної, правової, екологічної, валеологічної, гендерної культури [2, 15].

У період розбудови національної освіти одним із найважливіших завдань, що постають перед нею, є формування творчої активності студентів, адже час вимагає висококваліфікованих спеціалістів, які творчо ставляться до своєї справи, здатних особистою працею сприяти успішному розвитку науки, техніки, виробництва.

У сучасних умовах фахівець має сприймати величезний обсяг інформації, осмислювати її і на основі здобутих знань, самостійно розв'язувати нові, складні завдання. І якщо сьогоднішній студент, завтрашній фахівець, буде мати глибокі та міцні знання, вміти їх практично застосовувати в різних ситуаціях, його метою стає бажання розв'язувати проблеми, оволодівати культурою мислення, то він зможе стати конкурентоспроможним на ринку праці,

ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ РОЗВИТОК У ПРОЦЕСІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

максимально реалізувати свої потенційні можливості.

Виклад основного матеріалу. Надзвичайно гостро сьогодні постає проблема виховання творчої особистості студентів, які навчаються в системі вищої аграрної освіти в умовах входження України у світовий простір як аграрної держави з великим земельним ресурсом і людським потенціалом. Сьогодні природоохоронному і аграрному сектору потрібні не лише фахівці, які забезпечать економічно ефективно виробництво, а й фахівці, здатні до відбудови сільських територій, інфраструктури, впровадити інноваційні технології, а також здатні сприяти соціально-культурному розвитку українського села. Тому, одним із завдань аграрної освіти постає підготовка спеціалістів агропромислового комплексу, що готові творчо працювати в ринкових умовах господарювання [1].

Вдосконалення педагогічного процесу на основі креативних підходів, форм і методів в вищій школі досліджують: Я. Болюбаш, А. Вербицький, Т. Дмитринко, В. Кузовлев, В. Попков, М. Приходько, А. Сущенко, Т. Сущенко та інші. Актуальними питаннями проблем виховання творчої особистості студентів в системі вищої аграрної освіти займаються: М. Антоненко, С. Каленська, С. Мельник, І. Осадчук, В. Свистун, О. Седашова, В. Теслюк, Т. Туркот та ін., але багато аспектів виявлення здібностей у формуванні творчої особистості студента в університетах природоохоронного та аграрного профілю залишаються недостатньо вивченими.

Метою нашого наукового дослідження було виявити рівні творчих здібностей студентів на початкових етапах їх навчання в університеті природоохоронного та аграрного профілю і вплив культурно-просвітницької діяльності на формування творчої особистості у процесі навчання в ВНЗ.

У дослідженні прийняли участь студенти першого курсу факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України (90 осіб). Для респондентів була запропонована методика визначення загальних творчих здібностей людини (за М. Янцуrom) [6].

Зазначена методика дозволяє діагностувати здібності людини і передбачає розподіл респондентів

на такі рівні: дуже високий, високий, середній, низький, дуже низький. Респондентам із “дуже низьким” і “низьким” рівнем творчого потенціалу характерні такі ознаки: обачний, дисциплінований, слухняний; частіше вирішує готові проблеми, ніж шукає їх; вирішує проблеми уже апробованими і відомими методами; логічний, надійний; досягає мети будь-якою ціною, будь-якими методами, засобами; здатний до високого степеню точності при виконанні дрібних операцій, шаблонної роботи; користується довірою колективу лише в спокійній, стандартній ситуації; заперечує розпорядження, норми, лише в тому випадку, коли впевнений у підтримці.

Респонденти із “дуже високий” і “високий” творчим потенціалом наділені такими характеристиками: мислить нестандартно, підходить до вирішення завдань під несподіваним кутом зору; сам шукає проблеми і шляхи їх розв’язання; маніпулює різними методами, шукає нові; нелогічний, негіддатливий, часто сповнений протиріч; у досягненні мети обмежується допустимими засобами; здатний виконувати шаблонну роботу протягом короткого часу, швидко передоручає її; має тенденцію до управління колективом у невизначених і критичних ситуаціях; часто заперечує розпорядження і норми, не звертаючи уваги на існуючі звичаї; не схильний до сумнівів; розробляючи ідеї, не вважає за потрібне отримати підтримку керівництва.

Середній рівень творчого потенціалу є проміжним між високим та низьким. У ході обробки результатів дослідження ми отримали такі дані (див. рис. 1).

Таким чином, результати нашого дослідження показали, що студентів із дуже низьким рівнем

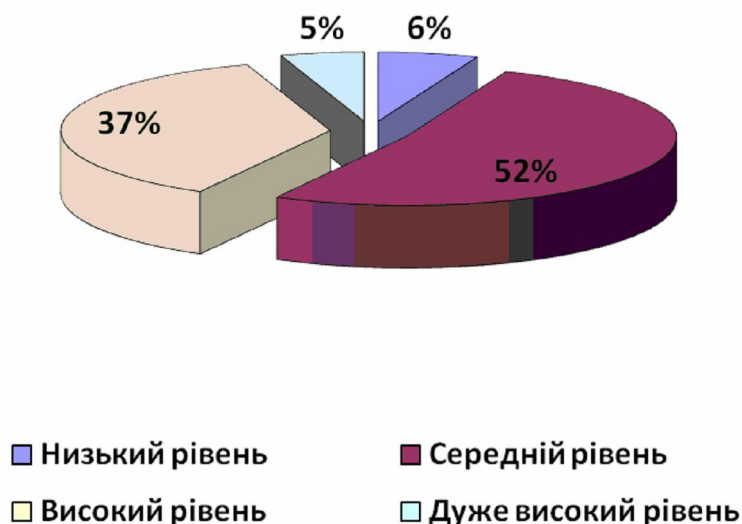

Рис. 1. Розподіл студентів за рівнями творчого потенціалу (студенти-першокурсники)

ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ РОЗВИТОК У ПРОЦЕСІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

творчого потенціалу на факультеті ветеринарної медицини НУБіП України немає. Найбільший відсоток (52%) складають респонденти з середнім рівнем. Високий рівень характерний 37 % студентів, дуже високий – 5 %.

У багатьох наукових дослідженнях зазначається, що засоби культурно-просвітницької діяльності сприяють розвитку творчих обдарувань студентів та створюють сприятливі умови для розкриття та розвитку творчих здібностей і талантів студентської молоді. У Національному університеті біоресурсів і природокористування України культурно-просвітницька функція головним чином реалізується кафедрою культурології, яка має в своєму арсеналі такі творчі колективи: народний ансамбль пісні і танцю “Колос”; народний духовий оркестр; народний студентський театр “Березіль”; академічний хор; вокальний гурт “Октава”; ансамбль бального танцю “Чарівність”; ансамбль сучасного танцю; вокальний ансамбль “Октава”; студентський естрадний театр “Браво”; вокально-естрадний ансамбль “Оттава”; вокальну студію; студію флористики; музичну вітальню “Золота ліра”.

Із метою виявлення впливу засобів культурно-просвітницької діяльності на розвиток творчих здібностей студентів, нами було проведено дослідження серед старшокурсників, які задіяні кафедрою культурології до вище зазначених творчих колективів. У дослідженні прийняли участь 48 студентів різних факультетів НУБіП України.

Респондентам була запропонована методика визначення загальних творчих здібностей людини (за М. Янцуром) [6].

У результаті проведення дослідження ми отримали такі дані (див. рис. 2).

Статистичний аналіз дослідження підтвердив позитивний вплив засобів культурно-просвітницької діяльності на розвиток творчого потенціалу студентської молоді. Як бачимо з рисунку 2, низький рівень творчого потенціалу респондентів знизився з 6% до 2%, середній рівень знизився із 52 % до 17 %, високий рівень зріс із 37 % до 50%, дуже високий зріс із 5 % до 31%.

Актуальним напрямом подальшої розробки окресленої проблеми є дослідження моделі розвитку творчих здібностей студентів університетів природоохоронного та аграрного профілю в системі культурно-просвітницької діяльності.

Результати дослідження формування творчої особистості в університетах природоохоронного і аграрного профілю дають право зробити наступні висновки: в період активного навчання студента і участі його в культурно-просвітницькій діяльності позитивно впливає на подальшу його професійну діяльність. Такий висновок дозволяє нам зробити аналіз результатів анкетування випускників різних років, учасників ансамблю “Колос”.

Ідея створення ансамблю пісні і танцю “Колос” Української сільськогосподарської академії (зараз НУБіП України) сягає в 1957 рік. На даний час – це потужний студентський колектив, із своєю, майже 60-річною історією, літописом і традиціями. Колектив отримав визнання і звання “Народного”, яке підтверджує кожні 2-3 роки, і став відомим не тільки в Україні, а і далеко за її межами. Більше 30 років до 2014 року (до кінця свого життя) художнім керівником був заслужений працівник культури, доцент Станіслав Семеновський (зараз колективу присвоєно його ім'я).

Керівнику створити художній колектив, отримати любов і визнання студентів у навчальному закладі, з постійними випусками його вихованців, надзвичайно важко. Вкладаючи знання і душу в кожного студента свого колективу, керівник працює в системі циклу (від вступу до випуску вихованця), але є механізм подовження навчання в університеті для талановитих студентів – аспірантура. Таким чином, багато випускників, завдячуючи художньому колективу, докорінно змінюють свою долю, продовжуючи навчатися і займатися в ансамблі “Колос”, а, ставши науковцями, залишаються працювати в

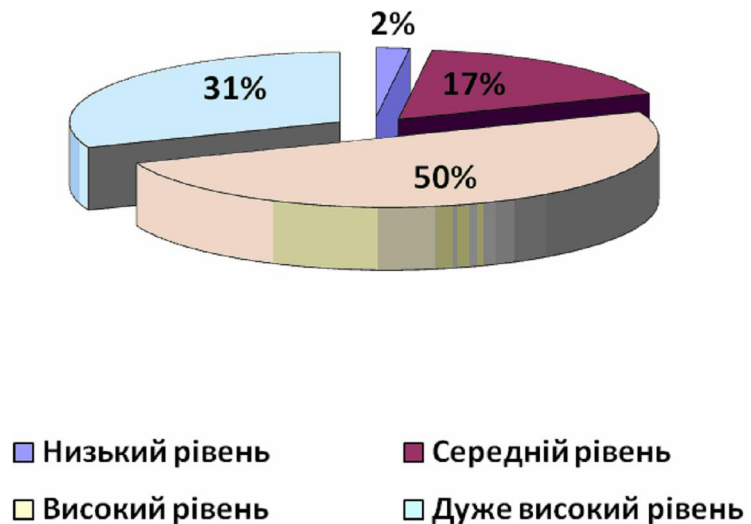

Рис. 2. Розподіл студентів за рівнями творчого потенціалу (студенти, які залучені до творчих колективів)

ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ РОЗВИТОК У ПРОЦЕСІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

рідному ВНЗ на посадах викладачів. Найкращими кураторами студентських груп стають саме вихованці художніх колективів, які є творчими особистостями, добре розуміючи запити молоді.

Традиції ансамблю “Колос” напрацьовувалися роками: дисципліна, взаємодопомога, розуміння, підпорядкованість законам і вимогам керівника, повага до партнера, віра в свої сили, любов і повага до викладача, вміння зібратися перед виходом на сцену, відповідальність за доручену справу, самореалізація і самоствердження, дружба між членами ансамблю, підтримка один одного, гордість за успіхи кожного, бажання підняття престижу колективу. Виступи на самих визнаних сценах України та гастролі по зарубіжних країнах, навіть двічі в далекій Америці (США), накладають велику відповідальність на колектив і його керівників. Однією з основних традицій “Колосу” є щорічні грудневі зустрічі випускників ансамблю і звіт перед молоддю в своїх успіхах і, навіть, прохання порад і допомоги в житті. Роки навчання в університеті і діяльність в “Колосі” докорінно змінили долю багатьох – народилися сім’ї, яких об’єднала любов до української пісні і танцю. Колектив випускників достатньо потужний, він налічує більше двохсот активних, діючих членів, якими опікується староста С.П. Гречаний. Постійний зв’язок з кожним, ведення документації, порада і допомога, спілкування і підтримка – основні принципи роботи випускників. Не стала виключенням і зустріч випускників в першу суботу грудня 2014 року, де разом з шанованими випускниками своєю майстерністю демонстрували і сьогоднішні “колосисти”, обмінюючись досвідом поколінь.

Випускникам ансамблю “Колос” була запропонована анкета, *творчу частину* якої ми приводимо нижче:

Авторська анкета.

Шановні випускники, дайте, будь ласка, відповіді на нижче наведені запитання:

1. Ваше прізвище, місце роботи і посада:
2. На якому факультеті та за якою спеціальністю Ви навчалися в НУБіП України? В якому році Ви закінчили НУБіП України?

3. Під час навчання в університеті до яких форм культурно-виховної роботи, крім ансамблю “Колос”, Ви були задіяні? **Підкресліть їх:** духовий оркестр, студентський театр “Березіль”, анс. “Амеро”, анс. “Октава”, анс. “Отава”, анс. бального танцю “Чарівність”, академічний хор, сольний спів, КВН, “Голосіївська весна”, “Краса Університету”, літературні конкурси (власні вірші) та інші.

4. Що стимулювало Вас відвідувати творчі колективи університету?

а) авторитет викладача;

б) власна ініціатива;

в) інший варіант.

5. Чим сприяє участь у творчих колективах університету у Вашій професійній діяльності:

а) шукати нестандартні, оригінальні рішення завдань;

б) створювати або конструювати нове;

в) реалізувати одночасно декілька ідей, вирішити декілька проблем;

г) охоче розповсюджувати, пропагувати нові ідеї;

д) не сприяє;

е) інший варіант.

6. Коли Вам трапляється займатись невідомою темою, чи відчуваєте потребу її розкрити в повному обсязі, шукаючи не стандартні шляхи:

а) так _____.

б) надаю перевагу обмежитись тим, що мені відомо _____.

в) так, але тільки в тому випадку, коли це мені до вподоби _____.

7. Чи відчуваєте Ви потребу зайнятися проблемою, про яку абсолютно нічого не знаєте?

а) так, невідоме приваблює мене;

б) невідоме мене не приваблює_;

в) залежно від теми.

8. Чи хочете Ви, щоб Ваші діти (онуки) вчилися в НУБіП тому, що тут є можливість розвинути свої таланти і стати творчою особистістю.

9. Ваші побажання, зауваження, пропозиції:

Дуже Вам вдячні за співпрацю і розуміння, бажаємо Вам успіхів!

Статистичний аналіз результатів анкетування випускників свідчить про наступне: всього на зустрічі 2014 року були присутні 68 випускників, з них 28 випускників (41,2%) працюють в м. Києві, 40 (58,8%) – приїхали на зустріч з різних областей України: Полтавської, Дніпропетровської, Київської, Чернігівської, Вінницької, Житомирської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської.

Згідно анкетування, випускники представляли різні факультети: економічний, педагогічний, агрономічний, механізації, ветеринарії, землеустрою, садово-паркового господарства, ґрунтознавства, юридичний, лісогосподарський, плодоовочевий, деякі закінчили декілька факультетів.

З 68 випускників, присутніх в 2014 році на зустрічі, 22 людини (32,4%) тільки працювали в ансамблі “Колос”, 46 (67,6%) – встигали приймати участь в різних заходах університету і навчатися в інших художніх колективах: академічний хор, ансамбль “Октава”, ансамбль “Амеро”, “Краса університету”, ансамбль бального танцю “Чарівність” тощо. Таким чином

ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ РОЗВИТОК У ПРОЦЕСІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

можна зробити висновок про те, що 2/3 студентів виявляли бажання і уміння в більш удосконалювати свою творчу майстерність, більш творчо підходили до культурно-просвітницької діяльності.

На питання “Що стимулювало Вас відвідувати творчі колективи?”, випускники на перше місце поставили власну ініціативу (можливість самореалізуватися) і авторитет керівників. Друге місце більшість опитуваних віддали почуттю колективізму, де ансамбль виступає в ролі дружньої сім’ї, в якій всім “комфортно і весело”, третю сходинку п’єдесталу – схильність до співу, любов до музики і танцям, до української пісні (удосконаленню своїх здібностей і талантів). Мотивацією занять в ансамблі стали і такі причини: авторитет батьків, мами зокрема, (участь в колективі в період їх навчання в ВНЗ); перше враження від керівника під час прослуховування і відбору в ансамбль (необхідно керівникам взяти до уваги цей аспект – спостереження студентів, які дають правдиву оцінку); і саме несподіване – це бажання бути ближче до дівчини, яка подобалася і співала в “Колосі”.

Відповіді на запитання “Чим сприяє участь у творчих колективах університету у Вашій професійній діяльності?” випускники назвали декілька причин і відповіді були такими:

- шукати нестандартні, оригінальні рішення завдань (98%);
- створювати або реконструювати нове (96%);
- реалізувати одночасно декілька ідей, вирішувати декілька проблем (92%);
- охоче розповсюджувати, пропагувати нові ідеї (95%).

Індивідуальні відповіді про сприяння участі у творчих колективах на професійну діяльність були такими: “Фізичному становленню і розвитку моєї особистості, зокрема сприяє творчому, інтелектуальному, культурному, духовному вихованню”, “Постановке произвольных программ по гимнастике” (випускниця 1927 року народження, працює інструктором в групі здоров’я), “Подальшому духовному розвитку”, “Допомагає нести українську пісню в маси, співаю регулярно в сільському хорі за місцем проживання”, “Сприяє організації роботи”, “Налагодженню нових контактів” (комунікативний аспект), “Сприяє життєрадісності, оптимізму, відволікає від щоденних проблем і рутини”, “До сих пір (мені 70 років) вести групу здоров’я”.

На питання “Чи відчуваєте Ви потребу займатись невідомою проблемою, про яку абсолютно нічого не знаєте?” випускники відповідали так:

- так, невідоме приваблює мене – 18 осіб (26,5%);

- невідоме мене не приваблює – 1 особа, а 13 респондентів не змогли відповісти (19,1%);

- залежно від теми – 36 осіб (52,9%).

На питання про потребу розкрити невідому тему і вирішити її нестандартними шляхами випускники відповідали так:

- позитивно – 28 осіб (42,3%);

- так, але тільки в тому випадку, коли це мені до вподоби – 33 особи (48,8 %);

- не змогли відповісти 5 осіб (7,3%).

На питання “Чи хочете Ви, щоб Ваші діти (внуки) вчилися в НУБіП України тому, що тут є можливість розвинути свої таланти і стати творчою особистістю?” майже всі випускники відповіли позитивно, тому що діти вже вчать, або вчилися, навіть декілька родинних поколінь.

Статистичний аналіз результатів анкетування випускників свідчить про те, що більшість респондентів відповідально, творчо підійшли до завдання. В усній формі випускники розповіли, що на зустріч з однокурсниками йдуть не дуже охоче, шукають причину відмовитись, а щорічна зустріч випускників ансамблю “Колос” завжди жадана і очікувана, навчання не дуже згадується, а перебування в колективі, концерти, стосунки, навіть родинні (хресні батьки, шлюби, кумівство) закріплені назавжди. Виступаючи на зустрічі, випускники минулих років наставляли молодь, щоб вони цінували хвилини роботи в ансамблі, бо колектив ансамблю – це харизма, енергія, життя.

Висновки. Виходячи з вищевикладеного, маючи результати аналізу анкетування і опитування членів колективу ансамблю “Колос”, можна зробити наступний висновок: участь в художніх колективах, зокрема в ансамблі “Колос”, впливає на формування творчої особистості у системі культурно-просвітницької діяльності в університетах природоохоронного профілю. Викладачі колективу вишукують талановиту і обдаровану молодь і формують духовно розвинену особистість з громадянською позицією, широким світоглядом, творчим підходом до своєї професійної справи. Участь і зріст студентів в ансамблі допомагає в становленні їх положення в суспільстві, в особистому житті. Багато випускників, крім своєї професійної діяльності, працюють на громадських засадах в Будинках культури в сільській місцевості, організовуючи там художні колективи. Голова сільської ради Житомирської області (випускниця ансамблю “Колос”), маючи господарські проблеми, опікується художніми колективами свого господарства, розуміючи їх значущість.

ПЕРЕДУМОВИ НАВЧАННЯ УСПІШНОГО ЧИТАННЯ ІНШОМОВНИХ ФАХОВИХ ТЕКСТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Випускники запропонували заснувати фонд ансамблю "Колос" для підтримки талановитої молоді, можливості здійснювати гастрольні поїздки колективу, посилити меценатську допомогу для просвітницької діяльності в розповсюдженні і популяризації української пісні і танцю як центру духовності нації, традицій і культури українського народу.

1. Бугай І.В. Інноваційні стратегії на ринку освітніх послуг / І.В. Бугай // *Економіка та підприємництво. Держава та регіони.* – 2006. – №5. – С. 44 – 49.

2. Воронцова З.И. Валеологическая составляющая биогенных технологий / З.И. Воронцова // *Образование и здоровье. Экономические, медицинские и социальные проблемы: материалы*

IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пенза: Приволжский Дом знаний, 2009. – С. 15 – 22.

3. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічно розвинутої особистості // *Вибрані твори: у 5 т. / В.О. Сухомлинський.* – К.: Радянська школа, 1976. – Т. 1. – 654 с.

4. Суценок А.В. *Теоретико-методичні основи гуманізації педагогічної діяльності вчителя в основній школі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. пед. наук: 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / А.В. Суценок.* – Харків, 2004. – 44 с.

5. Теслюк В.М. *Основи педагогічної майстерності викладача вищої школи: навч. посіб. / В.М. Теслюк.* – К.: Видавництво "Логос", 2014. – 344 с. (лист № 1/11-13169 від 19.08.2013, гриф МОН).

6. Янцур М.С. *Професійна психодіагностика: практикум / М.С. Янцур.* – К.: МПУ ДЦЗ, МОУ РДП, 1995. – 180 с.

Стаття надійшла до редакції 22.06.2015

УДК 378.147:811.1

Аліна Марлова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов
Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова

ПЕРЕДУМОВИ НАВЧАННЯ УСПІШНОГО ЧИТАННЯ ІНШОМОВНИХ ФАХОВИХ ТЕКСТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

У статті розглянуто передумови навчання студентів успішного читання іноземних фахових текстів, такі як володіння засобами і способами здійснення даної діяльності, знання предмета тексту, відбір матеріалу для читання, поєднання читання з іншими видами мовленнєвої діяльності та систематична практика в цьому виді діяльності.

Ключові слова: читання, іноземний фаховий текст, лексика, граматики, вміння читання.

Літ. 8.

Аліна Марлова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов
Вінницького національного медичного університету імені Н.І. Пирогова

ПРЕДПОСЫЛКИ ОБУЧЕНИЯ УСПЕШНОГО ЧТЕНИЯ ИНОЯЗЫЧНЫХ СПЕЦИАЛЬНЫХ ТЕКСТОВ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ

В статье рассматриваются предпосылки обучения студентов успешному чтению иноязычных специальных текстов, такие как владение средствами и способами выполнения данной деятельности, знание предмета текста, отбор материала для чтения, сочетание чтения с другими видами речевой деятельности и систематическая практика в этом виде деятельности.

Ключевые слова: чтение, иноязычный специальный текст, лексика, грамматика, умение чтения.

Alina Marlova, Ph.D. (Pedagogy), Docent of Foreign Languages Department
Vinnytsia National Medical University by M. Pyrohov

PRECONDITIONS FOR TEACHING PRODUCTIVE READING OF SPECIAL TEXTS IN FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

The article outlines the preconditions for teaching students productive reading of special texts in foreign languages including mastering the means and methods providing this activity, the knowledge of the subject of a text, the selection of material for reading, the combination of reading with other kinds of speech activity and the systematic practice in this activity.

Keywords: reading, a special text in a foreign language, vocabulary, grammar, reading skills.

Постановка проблеми. Незважаючи на посилену увагу останнім часом до усного мовлення як об'єкта навчання іноземній мові, значення читання в сучасному світі залишається великим. Завдяки друкованим виданням фахівці можуть оперативне